

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 19 december 2017

Kenmerk: 972303

Onderwerp: Financiering aanleg natuurvriendelijke oevers

1. Inleiding

Wij hebben op 19 december jl. ingestemd met de Kanskaart natuurvriendelijke oevers provinciale vaarwegen. Daarin zijn de kansen voor aanleg en verbetering van natuurvriendelijke oevers (nvo's) in beeld gebracht, inclusief een globale financiële raming.

Voor de Kanskaart is bekeken waar in het provinciaal vaarwegareaal de aanleg van nvo's mogelijk en ecologisch effectief is. Dat blijkt op in totaal 30 locaties het geval te zijn. Deze zijn gegroepeerd in acht projecten.

In de Kanskaart is een onderscheid gemaakt tussen studiefaseprojecten, projecten in voorbereiding en uitvoeringsprojecten. De twee uitvoeringsprojecten zijn de aanleg van nvo's bij de Nieuwe Meer in de Groene AS en de aanleg van zeven nvo's in kanaal Omval Kolhorn en het Schagerkoggekanaal. Voor dit laatste project hebben uw Staten in uw vergadering van 28 mei 2017 ingestemd met het inzetten van middelen uit de reserve TWIN-H, onderdeel GR/3 Integrale ILG-projecten. Er zijn verder drie projecten in voorbereiding. De overige projecten zijn studiefaseprojecten waarvan nog verder moet worden onderzocht of het mogelijk is om op deze locatie natuurvriendelijke oevers aan te leggen en wat de geschatte lengte en kosten daarvan zijn. Met de vijf projecten die in voorbereiding of in uitvoering zijn, wordt verwacht dat in totaal ongeveer 22 km natuurvriendelijke oever kan worden aangelegd. Dit is dus nog exclusief de nvo's van de studiefaseprojecten.

Voor de aanleg van nvo's wordt zoveel mogelijk gezocht naar de mogelijkheid om het werk te combineren met andere werkzaamheden in de vaarweg, zoals baggerwerkzaamheden, het vervangen van de beschoeiing of het versterken van de waterkering. Op deze manier kan werk met werk gemaakt worden en vallen de kosten voor de aanleg lager uit.

Aan uw Staten wordt gevraagd in te stemmen met het inzetten van de restantmiddelen uit de reserve TWIN-H, onderdeel GR/3 Integrale ILG-projecten, € 695.500,-, voor de aanleg van nvo's in provinciale vaarwegen. Hiermee kan worden voorzien in een deel van de in de Kanskaart globaal geraamde aanlegkosten ad € 1.450.000,-. Deze TWIN-H-middelen zijn volgens Voordracht 2010-5 bestemd voor subsidieverlening in integrale waterprojecten waarbij naast maatregelen om waterdoelen te realiseren ook maatregelen ter versterking van natuurlijke, recreatieve, landschappelijke of cultuurhistorische waarden worden getroffen.

De dossiers waarvoor het budget bij Voordracht 2010-5 beschikbaar is gesteld, zijn inmiddels gesloten. De aanleg van nvo's past goed binnen de doelstellingen van dit TWIN-H-onderdeel.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

In 2015 hebben uw Staten ingestemd met de Watervisie 2021 en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma. In de Watervisie zijn voor oppervlaktewater in het thema 'schoon en voldoende' de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. Wij bekijken met waterschappen waar doelen voor overige (niet Kaderrichtlijn Water (KRW)) wateren moeten worden vastgesteld.
2. Wij bevorderen een goede doorstroom van het vaarverkeer door brug- en sluisbedieningstijden op elkaar af te stemmen.
3. Wij zorgen ervoor dat de 'eigen' wateren ecologisch goed functioneren en doen dit door aanleg, beheer en monitoring van vispassages, ecologische verbindingen en natuurvriendelijke oevers.
4. Wij willen participeren in en stimuleren integrale en innovatieve projecten en zoeken daarbij naar synergie tussen waterbeheer en andere beleidsterreinen.

Natuurvriendelijke oevers zijn oevers met een geleidelijke overgang tussen land en water of met een vooroever. Er ontstaat hierdoor een luwe land-waterzone, waar meer kans is op waterplanten en die daarmee meer mogelijkheden biedt voor opgroei- en paaimogelijkheden voor vis. Zij hebben een bewezen positieve uitwerking op de ecologische waterkwaliteit, en dus op het bereiken van de KRW-doelen.

Naast bevordering van KRW-doelen en natuurdoelen wordt met de aanleg van ecologische oevers ook invulling gegeven aan de Green Deal GWW (verduurzaming) en de Green Deal infranatuur waar de provincie medeondertekenaar van is.

De effectiviteit van de aanleg van de ecologische oevers zal worden gemonitord.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Zoals eerder aangegeven zijn de aanlegkosten van de projecten die in de Kanskaart worden genoemd, globaal geraamd op € 1.450.000,-, exclusief studiefaseprojecten. De kosten van beheer en onderhoud op, uiteindelijk, globaal € 88.000,- per jaar (22 km maal een normbedrag van € 4.000,-). Met het bedrag ad € 695.500,- uit het TWIN-H kan een deel van de in beeld gebrachte nvo's worden aangelegd. Het bedrag zal kunnen worden besteed aan een concreet voor uitvoering in 2018 voorzien project, te weten de aanleg van luwtmaatregelen in de Amstel (raming aanlegkosten € 350.000,-).

De lengte van deze nvo in de Amstel is 1,4 km, en de jaarlijkse normkosten voor beheer en onderhoud van nvo's bedragen € 4.000,-/km, dus € 5.600,-. Hiervan wordt thans aangenomen dat we met het waterschap AGV tot afspraken kunnen komen, vast te leggen in een SOK, die inhouden dat het waterschap de kosten van beheer en onderhoud voor zijn rekening neemt. Mocht de provincie toch (een deel van) de b&o-kosten van dit project zelf moeten financieren, dan zijn er nog de volgende mogelijkheden:

- Afkoopsom voor AGV bepalen en ten laste brengen van het thans door uw Staten te vóteren bedrag uit het TWIN-H, als onderdeel van de beoogde subsidie aan AGV;
- Middelen structureel overhevelen van ‘waterbudget Beleid’ naar beheer- en onderhoudsbudget vaarwegen (onderdeel van het PMO).

Wij doen u nog geen voorstellen voor de volledige dekking van de genoemde bedragen voor aanleg en beheer en onderhoud (respectievelijk € 1.450.000,- en € 88.000,-). Daarvoor zijn de Kansencart en de financiële ramingen immers nog te globaal van karakter.

- *TWIN-H Integrale ILG-projecten.*

Bij Voordracht 2010-5 is € 6 miljoen beschikbaar gesteld voor integrale waterprojecten. Voor dit volledige bedrag zijn subsidies verleend. Doordat de kosten van een aantal projecten lager zijn uitgevallen dan de raming is een aantal subsidies lager vastgesteld dan de oorspronkelijk verleende subsidies. Op 28 mei 2017 hebben uw Staten ingestemd met herallocatie van € 428.000 voor aanleg van natuurvriendelijke oevers in het Schagerkoggekanaal en kanaal Omval Kolhorn. Hierna resteert in de reserve een bedrag van € 695.500,-. De bij de genoemde voordracht beschikbaar gestelde middelen zijn bestemd voor het realiseren van integrale projecten in het landelijke gebied waar naast de uitvoering van maatregelen om de wateropgaven op te lossen ook maatregelen zijn getroffen ter versterking van natuurlijke, recreatieve, landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Omdat de subsidieverlening in 2012 is beëindigd, wordt voorgesteld het restantbedrag van € 695.500,- te benutten voor uitvoering van de natuurvriendelijke oevers in provinciale vaarwegen.

4. Proces en procedure

Niet van toepassing.

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 1

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 19 december 2017;

gelet op:

- De in de Watervisie 2021 voor oppervlaktewater opgenomen doelstelling: *“Wij zorgen ervoor dat de ‘eigen’ wateren ecologisch goed functioneren en doen dit door aanleg, beheer en monitoring van vispassages, ecologische verbindingen en natuurvriendelijke oevers”*.
- De Kansenkaart natuurvriendelijke oevers provinciale vaarwegen.

besluiten:

Ten laste van de reserve TWIN-H, compartiment GR/3 Integrale ILG-projecten € 695.500,- te herallocceren voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in provinciale vaarwegen.

Haarlem, 12 februari 2018

Provinciale Staten voornoemd,

.

, voorzitter

, statengriffier